

Kommunal- og regionaldepartementet
Akersgata 59
0101 OSLO

postmottak@krd.dep.no

Vår ref.: (oppgis ved henv.)
13/02883-5 / 570;---

Deres ref.:
Sak 13/2041

Vennesla, 13.12.2013

Høring - reduksjon i amortiseringstiden for premieavvik - Sak 13/2041

Viser til høringsbrev vedrørende reduksjon i amortiseringstiden for premieavvik.

Kommunestyret i Vennesla har i sak 79/13 fattet følgende enstemmige vedtak:

«Det gis følgende uttalelse fra Vennesla kommune til Kommunal- og regionaldepartementet på høringsnotatet:

Fra og med regnskapsåret 2015 går vi tilbake til å utgiftsføre innbetalt premie, og akkumulert premieavvik tom 2014 gjøres opp etter dagens regler, dvs. 1 år evt. 10 og 15 år.

Alternativt at det igangsettes et arbeid med utredning av en avvikling av ordningen.

Dersom departementet ikke går for denne løsningen vil vi gå inn for alternativ 1, reduksjon i amortiseringstiden til 5 år.»

Vedlagt følger saksframlegg og protokoll fra kommunestyrets behandling av saken.

Med vennlig hilsen

Gerd Signe Vigebo
Økonomisjef

VENNESLA KOMMUNE

Arkivsak-dok. 13/02883-2
Arkivkode 570/---
Saksbehandler Gerd Signe Vigebo

Saksgang Møtedato
Plan- og økonomiutvalget 26.11.2013
Kommunestyret 12.12.2013

HØRING - REDUKSJON I AMORTISERINGSTIDEN FOR PREMIEAVVIK

SAMMENDRAG:

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt på høring et forslag om å redusere amortiseringstiden for premieavvik for premieavvik oppstått i 2014 og senere. Det skisseres to alternativer. Alternativ 1 er en reduksjon i amortiseringstiden til 5 år. Alternativ 2 er en reduksjon i amortiseringstiden til 7 år. Det bes om at høringsinstansene tar stilling til hvilket av alternativene de ser på som mest hensiktsmessig.

En reduksjon i amortiseringstiden vil innebære en betydelig innstramming i kommuneøkonomien. Til tross for dette vil rådmannen foreslå følgende:

Fra og med regnskapsåret 2015 går vi tilbake til å utgiftsføre innbetalt premie, og akkumulert premieavvik tom 2014 gjøres opp etter dagens regler dvs. 1 år evt. 10 og 15 år. Alternativt at det igangsettes et arbeid med utredning av en avvikling av ordningen.

Som et alternativ til vårt primære forslag om avvikling av gjeldende ordning vil vi gå inn for alternativ 1, reduksjon i amortiseringstiden til 5 år.

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

	Det gis følgende uttalelse fra Vennesla kommune til Kommunal- og regionaldepartementet på høringsnotatet:
1	Fra og med regnskapsåret 2015 går vi tilbake til å utgiftsføre innbetalt premie, og akkumulert premieavvik tom 2014 gjøres opp etter dagens regler dvs. 1 år evt. 10 og 15 år. Alternativt at det igangsettes et arbeid med utredning av en avvikling av ordningen.
2	Dersom departementet ikke går for denne løsningen vil vi gå inn for

alternativ 1, reduksjon i amortiseringstiden til 5 år.
--

Vedlegg:

1 – Høring – Reduksjon i amortiseringstiden for premieavvik fra Kommunal- og regionaldepartementet.

Bakgrunn for saken:

Kommunal- og regionaldepartementet foreslår å redusere amortiseringstiden for premieavvik oppstått i 2014 og senere. Det skisseres to alternativer. Alternativ 1 er en reduksjon i amortiseringstiden til 5 år. Alternativ 2 er en reduksjon i amortiseringstiden til 7 år. Det bes om at høringsinstansene tar stilling til hvilket av alternativene de ser på som mest hensiktsmessig.

Forslaget sendes på alminnelig høring med frist for uttalelse 3. januar 2014.

Merknader:

Regelverket rundt pensjon er meget komplisert, og derfor vil vi først forsøke å forklare de ulike begrepene som har betydning for saken.

Pensjonspremie: det beløpet vi betaler til pensjonsselskapene. Størrelsen på premien bestemmes ut fra forsikringslovgivningen (Finanstilsynet). Her legges definerte tariffer til grunn (dødelighet, uførhet, lønnsregulering, tilbakeført overskudd fra pensjonsselskapet, AFP mv.). Den ansatte betaler 2 % av premien, mens arbeidsgiver betaler resten.

Pensjonskostnad: Pensjonskostnaden er et regnskapsmessig begrep. Størrelsen på kostnaden beregnes av aktuarer på bakgrunn av regnskapsforskriftens § 13. Kommunal- og regionaldepartementet fastsetter hvert år forutsetninger som skal legges til grunn i beregningene («forholdstallet», dvs. forholdet mellom årlig lønnsvekst og diskonteringsrenten).

Premieavvik: Årets premieavvik er differansen mellom årets pensjonspremie og netto pensjonskostnad. Premieavviket inntektsføres / utgiftsføres i årsregnskapet med en balansepost (gjeld / fordring). Summen på denne balanseposten kaller vi akkumulert premieavvik.

Dersom pensjonspremien > pensjonskostnaden skal avviket (dvs. premieavviket) inntektsføres i kommunens regnskap, og utgiftsføres i motsatt tilfelle.

Det beregnes også arbeidsgiveravgift av premieavviket. Dette behandles på lik måte som selve premieavviket.

Amortisering av premieavvik: Det akkumulerte premieavviket som er ført i balanseregnskapet skal tilbakeføres («amortiseres») ved utgiftsføring eller inntektsføring i kommunens driftsregnskap. Etter gjeldende regler skal amortiseringen skal skje på en av følgende måter:

- over 1 år
- over 15 år for avvik fra perioden 2002-2010, og 10 år for avvik fra 2011 og senere.

Vennesla kommune har valgt å benytte seg av ordningen med 15 år / 10 år. Dette ble vedtatt av kommunestyret i forbindelse med innføring av disse regnskapsreglene.

Regnskapsføring av pensjon:

	Pensjonspremie
+/-	Årets premieavvik
=	Pensjonskostnad
+/-	Amortisert premieavvik (tilbakeføring av akkumulert premieavvik)
=	Samlet pensjonskostnad i årets regnskap

Høringen fra Kommunal- og regionaldepartementet går utelukkende på endring i amortiseringstiden. Dvs. på hvor mange år vi skal fordele hvert enkelt års premieavvik. Den økonomiske betydningen av endring i amortiseringstiden vil avhenge av fortegnet og størrelsen på premieavviket i det enkelte år fra endringen skjer og fremover. Et positivt premieavvik (dvs. pensjonspremie > pensjonskostnad) vil bety høyere utgifter i kommunens regnskap.

Ved utgangen av 2013 forventer vi at det akkumulerte premieavviket i Vennesla kommune er + 33,8 mill. kroner. Dette inkluderer arbeidsgiveravgift). På landsbasis var akkumulert premieavvik ca. 30 mrd. kroner ved utgangen av 2012.

Dette betyr at regnskapsreglene i kommunal sektor har tillatt kommunene å holde store pensjonsutgifter utenfor driftsregnskapet. Regnskapsreglene hadde som intensjon å jevne ut svingninger i pensjonspremien, og gjøre det lettere for kommunene å håndtere slike svingninger. Når reglene ble innført var tanken at kommunens premieavvik skulle bli negativt ett år, og positivt et annet år, slik at det akkumulerte avviket ville ligge på ca. null. Disse forutsetningene har ikke slått til, og kommunesektorens premieavvik øker for hvert år. Dette har departementet nå erkjent, og det er derfor de foreslo å øke amortiseringstakten slik at kommunesektorens premieavvik kan reduseres.

Departementet skisserer to alternativer for premieavvik oppstått i 2014 og senere:

1. Reduksjon i amortiseringstiden til 5 år.
2. Reduksjon i amortiseringstiden til 7 år.

Begge alternativene vil føre til at kostnadene øker og at det akkumulerte premieavviket bygges ned raskere enn ved gjeldende regler i de tilfeller der premien er høyere enn kostnaden. Amortisering over 5 år betyr at større beløp vil amortiseres over kortere tid enn ved 7, og vi får dermed en enda raskere nedbygging av det akkumulerte premieavviket. Amortisering over 7 år betyr en lengre utjevningsperiode av kostnadene enn ved 5 år, og dermed større stabilitet i kostnadene.

Departementet foreslår at amortiseringstiden for premieavvik etter regnskapsforskriften endres fra enten 10 til 5 år eller 10 til 7 år.

Det foreslås at dette skal tre i kraft fra og med regnskapsåret 2015, med virkning for premieavvik som oppstår i 2014 og senere.

Forslaget innebærer ingen endringer i amortiseringen av premieavvik oppstått i perioden 2002 til 2013.

Forslaget innebærer at årlige premieavvik som oppstår i 2014 og senere vil bli bygget ned raskere enn etter gjeldende rett. Som nevnt ovenfor, vil den økonomiske betydningen en endring vil avhenge av fortegnet og størrelsen på premieavviket i det enkelte år fra 2014 og fremover. Den økonomiske effekten av en endring vil gjelde fra 2015.

Påvirkningen på kommunens regnskap over tid

Tabellen nedenfor viser hvordan regnskapet til Vennesla kommune er påvirket av dagens ordning over en periode fra 2007 til 2012.

I 2007 var ble det ført en netto inntekt i kommunens regnskap på kr.1.360.000,-. Nettoinntekten i 2012 var på kr.14.369.000,-. I løpet av perioden denne ordningen har vart har Vennesla ført i regnskapet nettoinntekter på ca. 35,8 mill. kroner (pr. 31.12.12) som ikke er annet enn en teknisk beregnet inntekt. Kommunen har ikke på noe tidspunkt fått tilført disse pengene.

Hovedutfordringen er at alle inntekter i kommunens regnskap, inkludert disse inntektene, er grunnlag for kommunens tjenesteproduksjon. I og med at de kun er inntekter av teknisk karakter burde vi ikke være avhengig av disse for å betale kommunens driftsutgifter. På kommunens generelle disposisjonsfond er det nok midler til å «løse ut» det akkumulerte premieavviket. Dette er meget bra, og det betyr at vi kan si at den økonomiske situasjonen er under kontroll pr. utgangen av året. Det som er meget bekymringsfullt er at vi ikke har gode prognoser for hvordan dette vil utvikle seg i økonomiplanperioden, og i rådmannens forslag til økonomiplan har vi ikke hatt anledning til å sette av midler tilsvarende netto premieavvik til det generelle disposisjonsfondet. Vi bruker altså de «tekniske inntektene» på å drive kommunen. Som rådmannen nevnte i sin budsjettpresentasjon vil vi i 2014 ha ekstra fokus på dette, og målet er at vi sammen med de andre kommunene i Knutepunkt Sørlandet, kan få gode prognoser på utviklingen i pensjonskostnadene fremover i tid.

Tall i 1.000 kroner.

	Regnskap 2012	Regnskap 2011	Regnskap 2010	Regnskap 2009	Regnskap 2008	Regnskap 2007
Premieavvik (årets + a mort.)	-12 593	1 642	-4 167	-2 270	-6 641	-1 192
Arb.g.avg. premieavvik (årets + a mort)	-1 776	232	-587	-320	-936	-168
Sum	-14 369	1 874	-4 754	-2 590	-7 577	-1 360

Ser vi på hvilke midler kommunen har i pensjonsselskapene og de forpliktelsene vi har til de forsikrede, så fremkommer en udekket forpliktelse på over 210 mill. kroner. Med andre ord så øker kommunens forpliktelser, mens det hvert år kan inntektsføres millionbeløp i kommunens regnskap. "Folk flest" ser ingen logikk i dette regelverket.

Tall i 1.000 kroner.

	Regnskap pr. 31.12.12	Regnskap pr. 31.12.11	Regnskap pr. 31.12.10
Pensjonsmidler	647 541	594 931	611 936
Pensjonsforpliktelser	857 913	785 423	680 265
Netto	-210 372	-190 492	-68 329

Det er åpenbart at det regelverket som ble innført i 2003 har resultert i at kommunenes regnskapsresultater har sett vesentlig bedre ut enn det de i realiteten har vært. Den store utfordringen nå er at kommunene skyver foran seg en forpliktelse som er vanskelig å komme ut av, og som over tid blir større og større.

Regnskapsprinsipper

Ordningen med premieavvik er et brudd på de grunnleggende prinsippene i kommunalt regnskap (finansielt orientert regnskap, anordningsprinsippet, arbeidskapitalprinsippet). Noen av regnskapsbegrepene som brukes blir derfor helt misvisende. Vi vil ikke kommentere dette nærmere i denne saken, men mener at dette også er et argument for å avvikle hele ordningen.

Vurdering

Rådmannen har ved flere anledninger pekt på de utfordringene som dagens regelverk fører med seg. Det er derfor meget positivt at det foreslås en endring..

Ideelt sett burde pensjonsselskapene hvert år kreve inn en premie fra kommunene som dekket alle forpliktelsene, og ikke slik det er i dag at det innbetales en betydelig premie samtidig som det beregnes et premieavvik som skal avskrives over tid. Rådmannen vil derfor støtte Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund (NKK) som foreslår følgende:

«Fra og med regnskapsåret 2015 går vi tilbake til å utgiftsføre innbetalt premie, og akkumulert premieavvik tom 2014 gjøres opp etter dagens regler dvs. 1 år evt. 10 og 15 år. Alternativt at det igangsettes et arbeid med utredning av en avvikling av ordningen.

Som et alternativ til vårt primære forslag om avvikling av gjeldende ordning vil vi gå inn for alternativ 1, reduksjon i amortiseringstiden til 5 år.»

Hele høringsuttalelsen fra NKK kan leses på www.nkkf.no.

http://nkkf.no/edokumenter/horinger/reduksjon_i_amortiseringstiden_for_premieavvik.pdf?6b6e83

Vi vil gjøre oppmerksom på at en reduksjon i amortiseringstiden vil innebære en betydelig innstramming i kommuneøkonomien. Det vil bli en utfordring å få kommunens regnskap og budsjett i balanse, men rådmannen er av den oppfatning at vi «lurer vi oss selv» med dagens regelverk, og mener en avvikling av ordningen vil tvinge kommunene til å kutte utgiftene slik at de balanserer med faktiske inntekter.

Rådmannen ser at dette kan medføre økonomiske problemer for mange kommuner, og at dette vil redusere det kommunale tjenestetilbudet. Det store akkumulerte premieavviket har imidlertid blitt et nasjonalt problem, som staten må ta tak i.

Dagens regelverk er komplisert og etter rådmannens mening kan dette føre til at det blir tatt beslutninger på feil grunnlag. Netto driftsresultat ser f.eks. bedre ut enn det i virkeligheten er.

VENNESLA KOMMUNE

Arkivsak-dok. 13/02883
Arkivkode
Saksbehandler Gerd Signe Vigebo

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Plan- og økonomiutvalget	26.11.2013	71/13
2 Kommunestyret	12.12.2013	79/13

SAKSPROTOKOLL

Høring - Reduksjon i amortiseringstiden for premieavvik

Kommunestyret har behandlet saken i møte 12.12.2013 sak 79/13.

Votering:

Innstillingen fra Plan- og økonomi ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak:

Det gis følgende uttalelse fra Vennesla kommune til Kommunal- og regionaldepartementet på høringsnotatet:

Fra og med regnskapsåret 2015 går vi tilbake til å utgiftsføre innbetalt premie, og akkumulert premieavvik tom 2014 gjøres opp etter dagens regler dvs. 1 år evt. 10 og 15 år. Alternativt at det igangsettes et arbeid med utredning av en avvikling av ordningen.

Dersom departementet ikke går for denne løsningen vil vi gå inn for alternativ 1, reduksjon i amortiseringstiden til 5 år.